

آزمون ویژه ۱۰ مهر ماه ۱۴۰۵

یازدهم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال ها و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	اجباری	۱۰	۱	۱۰	۲۰
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	اجباری	۲۰	۱۱	۳۰	۲۰
۳	عربی، زبان قرآن (۱)	اجباری	۲۰	۳۱	۵۰	۲۰
۴	منطق	اجباری	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۵	اقتصاد	اجباری	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰

پدید آورندگان آزمون

طراحان:

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۱)	پیمان طیار، میثم خشنودی، سعید رازورز، علی حسینی‌نوه، رضا خان‌بابایی
علوم و فنون ادبی (۱)	اعظم‌نوری‌نیا، محمد نورانی، علی صیدانلو، محمدعلی دولت‌خواهی، مبین محمدی‌تراکمه
عربی، زبان قرآن (۱)	محمد رضا سوری، رضا مهدیزاده، محمدفرحان فخاریان، مجید همایی، منیژه خسروی، علی‌اکبر ایمان‌پرور، ولی‌الله نوروزی، علیرضا قلی‌زاده، آرمین ساعدپناه
منطق	پرگل رحیمی، موسی سپاهی، امیرمحمد قلعه‌گاهی، یاسین ساعدی، ناهید جوهریان
اقتصاد	آیدا رحیمی، سارا شریفی، احسان عالی‌نژاد، زهرا محمدی، نگین مرسلی
ریاضی و آمار (۲)	رضا خان‌بابایی، علی آزاد، نریمان فتح‌الهی
علوم و فنون ادبی (۲)	محمد نورانی، سعید جعفری، ابراهیم رضایی‌مقدم، افشین کیانی، امیرمحمد حسن‌زاده
روان‌شناسی	محمد حبیبی، ملیکا ذاکری، محمدعرفان فرهادی، یاس‌فاطمه ابراهیمیان، هانا احمدزاده
عربی، زبان قرآن (۲)	بهزاد جهانبخش، علی‌اکبر ایمان‌پرور، مجید همایی، خالد مشیرپناهی، علیرضا قلی‌زاده
فلسفه (۱)	غلامحسین عزیزی، فرزانه خاجی، پرگل رحیمی، علیرضا نصیری، محمد رضایی‌بقا، یاسین ساعدی، موسی سپاهی

گزینشگران و ویراستاران:

نام درس	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی	ویراستاران مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	عباس مالکی	محمد بحیرایی	سمیه اسکندری	معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی (۱)	اعظم‌نوری‌نیا	الهام محمدی	الناز معتمدی	محسن جمشیدی امیرمحمد کماسی
عربی، زبان قرآن (۱)	علی رضی	اسماعیل یونس‌پور	لیلا ایزدی	وجیهه نجفی مسلم احمدنژاد
منطق	یاسین ساعدی	مهدی یعقوبی، فرهاد علی‌نژاد	سوگند بیگلری	محمدحسین صادق‌پور علی بدری
اقتصاد	سارا شریفی	سینا غلامی	سجاد حقیقی‌پور	زهرا شمسایی سیدمجتبی رضازاده
ریاضی و آمار (۲)	عباس مالکی	محمد بحیرایی	سمیه اسکندری	معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم‌نوری‌نیا	الهام محمدی	الناز معتمدی	محسن جمشیدی امیرمحمد کماسی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	_____	محمدصدرا پنجه‌پور	مریم عابدی
عربی، زبان قرآن (۲)	علی رضی	اسماعیل یونس‌پور	لیلا ایزدی	مسلم احمدنژاد وجیهه نجفی
فلسفه (۱)	یاسین ساعدی	علیرضا سالمی، مهدی یعقوبی	سوگند بیگلری	علی بدری

گروه فنی و تولید:

مدیر گروه	فرهاد علی‌نژاد
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سوگند بیگلری
مسئول دفترچه	ملیکا ذاکری
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهین علی‌محمدی‌جلالی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

مباحث کل کتاب

صفحه ۹ تا ۱۱۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

۱- یکی از ریشه‌های معادله $ax^2 + (-a^2 + 1)x - 2 = 0$ برابر $x = 2$ است. ریشه دیگر معادله کدام است؟

(۴) $-\frac{3}{2}$

(۳) $\frac{3}{2}$

(۲) $-\frac{1}{2}$

(۱) $\frac{1}{2}$

۲- مجموع ریشه‌های حقیقی معادله $\frac{x+1}{x-3} - \frac{2}{x} = \frac{5}{x^2-3x}$ کدام است؟

(۴) معادله ریشه حقیقی ندارد.

(۳) -1

(۲) 1

(۱) 4

۳- کدام یک از روابط زیر به ازای $m = 0$ یک تابع است؟

(۲) $\{(m, 2m), (3m, -1), (-1, 3m)\}$

(۱) $\{(m, 2m), (2m, m), (-1, 3m)\}$

(۴) $\{(m, 2m), (2m, m), (m, 3)\}$

(۳) $\{(m, 2m), (2m, m), (2m, -2)\}$

۴- در تابعی با ضابطه $x^2 - 6x$ ، $f(x)$ حاصل $f(2h) - f(2h-1)$ کدام است؟

(۴) $1-h$

(۳) $h-1$

(۲) $7-4h$

(۱) $4h-7$

۵- نقطه تلاقی سهمی $x^2 - x - 16$ با نیم‌ساز ناحیه دوم و چهارم $(y, -x)$ کدام است؟

(۴) $+3$

(۳) ± 4

(۲) ± 3

(۱) $+4$

۶- کدام گزینه یکی از نقاط برخورد دو سهمی $y = x^2 - 2x - 7$ و $y = -(x-1)^2$ است؟

- (۱) $(-1, 4)$ (۲) $(-3, -4)$ (۳) $(3, 4)$ (۴) $(-1, -4)$

۷- اگر میانگین ۶ داده برابر M و انحراف معیار این ۶ داده برابر صفر باشد، دامنه میان چارکی پس از آنکه ۲ داده اول را بدون تغییر، ۲ داده دوم را دو

برابر و ۲ داده سوم را سه برابر کنیم، چند می باشد؟

- (۱) M (۲) $2M$ (۳) $3M$ (۴) قابل محاسبه نیست

۸- در داده های آماری ۸, ۳, ۱۵, ۲۳, ۵, ۴, ۹, ۲۱, ۱۱, ۱, ۲۴، داده های بیش از میانه را حذف می کنیم، واریانس داده های باقیمانده تقریباً کدام است؟

- (۱) $4/6$ (۲) $5/6$ (۳) $7/6$ (۴) $8/6$

۹- در یک نمودار حبابی، مقادیر متغیر سوم برای دو شخص (الف) و (ب) به ترتیب ۱۲۵ و ۲۰۰ است. اگر قطر دایره مربوط به شخص (الف) برابر ۶ باشد.

شعاع دایره مربوط به شخص (ب) چند است؟

- (۱) $9\sqrt{\frac{2}{5}}$ (۲) $6\sqrt{\frac{2}{5}}$ (۳) $6\sqrt{\frac{3}{7}}$ (۴) $9\sqrt{\frac{3}{7}}$

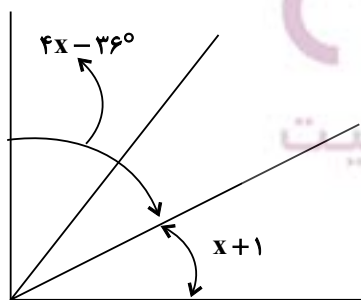
۱۰- فرض کنید شکل زیر قسمتی از یک نمودار راداری را نمایش داده باشد، تعداد متغیرهای این نمودار کدام است؟

- (۱) ۱۸

- (۲) ۹

- (۳) ۴۰

- (۴) ۲۰

مباحث کل کتاب

صفحه ۱۰ تا ۱۰۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- قلمرو فکری کدام دو بیت، یکسان است؟

- الف) گلّه از هیچ‌کس نباید کرد
ب) زان عزیز است آفتاب که او
پ) نه طمع کرده‌ام ز کیسه کس
ت) کرم پيله همی به خود بتند
ث) صعب باشد پس هر آسانی
- کز تن ماست آنچه بر تن ماست
گاه پیدا و گاه ناپیداست
نه تقاضاست شعر من نه هجاست
که همی بند گردش؟ چپ و راست
نشینی که خار با خرماست

(۱) الف، ب (۲) ب، ت (۳) الف، ت (۴) ت، ث

۱۲- با توجه به نکات زبانی و ادبی، کدام گزینه درباره متن زیر از گلستان سعدی نادرست است؟

«ملک گفت: این لطیفه بدیع آوردی و این نکته غریب گفתי ولیکن محال عقل است و خلاف نقل که تو را فضل و بلاغت امروز از چنگ عقوبت من رهایی دهد».

- (۱) کاربرد آرایه سجع و تشخیص
(۲) حذف فعل به قرینه لفظی و فراوانی لغات عربی
(۳) استفاده از دو حرف اضافه برای یک متمم
(۴) تناسب میان واژگان و ایجاد شبکه معنایی
- ۱۳- هر دو مورد کدام گزینه، با توجه به وضعیت شعر در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم، نادرست است؟
الف) آوردن ترکیب‌های تازه، استعاره‌های دلپذیر، تشبیهات گوناگون از ویژگی‌های شعر این دوره است.
ب) شعر مدحی از آغاز قرن چهارم با قصاید تمام و کمال کسای مروزی معمول شد.
ج) داستان‌سرایی و قصه‌پردازی و آوردن حکایت‌ها و مثل‌ها نیز در شعر این دوره آغاز گشت.
د) شاعران این دوره به واقعیات درونی نظر داشتند و مفاهیم ذهنی آنان در مورد تعالیم کلی اخلاقی بود.

(۱) الف - ب (۲) ج - د (۳) الف - ج (۴) ب - د

۱۴- چند مورد از موارد زیر، مربوط به ویژگی‌های فکری شعر سبک خراسانی است؟

- در توصیف پدیده‌ها بیشتر از تشبیه حسی بهره گرفته می‌شود.
- بیشتر روح حماسه بر ادبیات این دوره حاکم است.
- روح شادی و نشاط و خوش‌باشی، در شعر غلبه دارد.
- از دو نشانه برای یک متمم استفاده می‌شد.
- مضمون عمده اشعار این سبک، حماسه، مدح و اندرز و ... است.

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) یک

۱۵- چند بیت آرایه «ترصیع» دارد؟

- الف) دل بنده بوی عنبرآمیز گل است
ب) گر زانکه نه‌ای طالب جوینده شوی با ما
پ) گاهی به بر خویشتم می‌خوانی
ت) ز جور سنبل کافر مزاج او فریاد
ث) به هر که درنگری شاهدیست چون شیرین
- جان چاکر عارض دلاویز گل است
ور زانکه نه‌ای مطرب گوینده شوی با ما
گاهی ز در خویشتم می‌رانی
ز دست نرگس جادو فریب او فریاد
به هر که برگذری عاشقیست چون فرهاد

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۶- آرایه نوشته شده مقابل کدام بیت درست نیست؟

- (۱) منگر رنج و بلا را بنگر عشق و ولا را / منگر جور و جفا را بنگر مهر و وفا را. (موازنه - واژه‌آرایی)
- (۲) عقل گفت: من دبیر مکتب تعلیم عشق گفت: من عبیر نافه تسلیمم. (جناس ناهمسان - تشبیه)
- (۳) دلا، دلم ز تو بگرفت زانکه در عالم / اسیر عشق بسی‌اند و کس بسان تو نیست. (تشخیص - تشبیه)
- (۴) زان بود در پیش شاهان دور باش / کای شده نزدیک شاهان دور باش. (واج‌آرایی - جناس همسان)

۱۷- با توجه به «سازها و عوامل تاثیرگذار بر شعر فارسی» کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) وزن، ادراکی است که از احساس نظم حاصل می‌شود. وزن، امری حسی است و بیرون از ذهن کسی که آن را در می‌یابد، وجود ندارد.
- (۲) توجه به فضای عاطفی و آهنگ متن، سبب کشف لحن می‌شود.
- (۳) سعدی در بیت «ما همه چشمیم و تو نور ای صنم / چشم بد از روی تو دور ای صنم» سخن خود را با وزن و آهنگی درآمیخته است که به آسانی، حالت شادی و نشاط درونی او را به خواننده منتقل می‌کند.
- (۴) در بیت «مرده بدم زنده شدم، گریه بدم خنده شدم / دولت عشق آمد و من، دولت پاینده شدم» از مولوی، وزن و عاطفه همسویی ندارند و نوع موسیقی کلام با محتوا هماهنگ نیست.

۱۸- کدام مصراع با سایر مصراع‌ها هم‌وزن نیست؟

- (۱) دل به می در بند تا مردانه‌وار
- (۲) تا چه بازی رخ نماید؟ بیدقی خواهیم راند
- (۳) هر کجا آن شاخ نرگس بشکفد
- (۴) من به هر جمعیتی نالان شدم

۱۹- وزن کدام مصراع از تکرار چهار بار (U---) تشکیل نشده است؟

- (۱) نه بر مژگان من اشکی نه بر لب‌های من آهی
- (۲) خوشا وقت بلبل خوشا وقت بستان
- (۳) فریب‌انگیز من، با وعده‌ای شادم کند یا نه
- (۴) بود صدپاره همچون گل گریبانی که من دارم

۲۰- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) گل بخندید و باغ شد پدرام
- (۲) گل بخندید و باغ شد پدرام
- (۳) شام و شامات و مصر بگشایی
- (۴) چون بناگوش نیکوان شد باغ
- (۵) ای خوشا این جهان بدین هنگام
- (۶) دشت همچون صحیفه‌ای ز رُخام
- (۷) روز را وقت نارسیده به شام
- (۸) از گل سبب و از گل بادام

۲۱- کدام گزینه نادرست است؟

(۱) زبان فارسی باستان در زمان هخامنشیان رایج بود، آثار برجای مانده زبان فارسی باستان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده است.

(۲) زبان پارتی، در زمان اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره سامانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است.

(۳) یکی از نتایج نفوذ اسلام در ایران، رواج تدریجی خط عربی بود. زبان فارسی با کنار گذاشتن برخی از صدهای عربی، الفبای آن را پذیرفت.

(۴) در آغاز قرن سوم، دولت نیمه‌مستقل طاهری و پس از آن دولت مستقل صفاری بر سر کار آمد.

۲۲- انواع سبک از نظر «موضوع و نوع، قلمرو دانشی، براساس زمان و دوره اثر، براساس هدف» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

(۱) حماسی، فلسفی، دوره مشروطه، فکاهی (۲) عرفانی، فکاهی، آذربایجانی، عامیانه

(۳) حماسی، علمی، خراسانی، تعلیمی (۴) عرفانی، تعلیمی، عامیانه، عرفانی

۲۳- چند مورد مربوط به ویژگی‌های نثر سامانی نیست؟

«لغات کم کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های بعد - حذف افعال به قرینه - بهره‌گیری کمتر از لغات عربی - ایجاز و اختصار در لفظ و معنا - تکرار فعل یا

اسم به حکم ضرورت معنی - افزایش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی - کوتاهی جملات - تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار»

(۱) دو (۲) یک (۳) سه (۴) چهار

۲۴- همه گزینه‌های زیر، به جز ... از عوامل مهم پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی در سده‌های سوم تا میانه قرن پنجم و پدیده‌های مهم این دوره است.

(۱) گسترش عرفان و تصوف

(۲) گرایش شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار

(۳) توسعه مدارس و مراکز تعلیم

(۴) درآمیختن زبان فارسی با لغات زبان عربی

۲۵- کدام گزینه فاقد آرایه ادبی جناس است؟

(۱) ای صبر توویی دانم، پروانه کار دل دل شیفته پروانه است از نار، نگه دارش

(۲) که را مجال نظر بر جمال میمونت بدین صفت که تو دل می‌بری و رای حجاب

(۳) ز بس کزین دل پرسوز من برآید دود ز بس دو دیده بیخواب من ببارد خون

(۴) یافتی چون که مال غره مشو چون تو بس دید و بیند این دیرند

مباحث کل کتاب

صفحه ۱ تا ۱۲۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۱)

■ عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ: (۳۱ - ۳۶)

۳۱- ﴿وَاَعْمَلُوا صَالِحًا اِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾:

- (۱) و کار نیکو باید انجام دهید، همانا من به آنچه انجام می‌دهید آگاه هستم.
- (۲) و کارهای نیکو انجام می‌دهید، قطعاً من به آنچه انجام می‌دهید آگاه هستم.
- (۳) و کار شایسته انجام بدهید، همانا من به آنچه انجام می‌دهید آگاه هستم.
- (۴) و کار شایسته انجام دادید، قطعاً من به آنچه انجام می‌دادید آگاه بودم.

۳۲- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾:

- (۱) ای کسانی که ایمان آورده‌اید، برای چه می‌گویید آنچه را که انجام نمی‌دهید؟
- (۲) ای ایمان آورندگان، چرا می‌گویید آنچه را که انجام نداده‌اید؟
- (۳) ای کسانی که ایمان آورده‌اید، نباید بگویید آنچه را که انجام نمی‌دهید؟
- (۴) ای ایمان آورندگان، چرا نمی‌گویید آنچه را که انجام می‌دهید؟

۳۳- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) الْغَوَاصُونَ الَّذِينَ ذَهَبُوا إِلَى أَعْمَاقِ الْمُحِيطِ لِيَلْأَ: غواص‌ها کسانی هستند که هر شب به اعماق اقیانوس رفتند!
- (۲) شَاهَدُوا مِائَاتِ الْمَصَابِيحِ الْمُلَوَّنَةِ: دویست چراغ رنگی را دیدند!

(۳) مَنْ طَلَبَ شَيْئًا وَجَدَ وَجَدَ: هرکس چیزی را بخواهد و تلاش کند، می‌یابد!

(۴) إِنَّ لِسَانَ الْقِطِّ سِلَاحٌ دَائِمٌ: بی‌گمان زبان اردک سلاح یزشکی همیشگی است!

۳۴- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) إِنَّ بَعْضَ الطَّيُورِ وَ الْحَيَوَانَاتِ نَعْرِفُ بَعْرِيزَتَهَا الْأَعْشَابَ الطَّبِيبَةَ: به راستی بعضی از پرندگان و حیوانات توسط غریزه‌هایشان گیاهان دارویی را می‌شناسند!

(۲) لَا تَتَحَرَّكُ عَيْنُ الْبُومَةِ: جغد چشمش را حرکت نمی‌دهد!

- (۳) وَ تَعْلَمُ كَيْفَ تَسْتَعْمِلُ الْعُشْبَ الْمُنَاسِبَ لِلْوَقَايَةِ مِنَ الْأَمْرَاضِ الْمُخْتَلِفَةِ: و می‌دانند که چگونه گیاه مناسب را برای درمان بیماری‌های مختلف استفاده کنند!

(۴) وَ قَدْ دَلَّتْ هَذِهِ الْحَيَوَانَاتُ الْإِنْسَانَ عَلَى خَصَائِصِ النَّبَاتَاتِ الْبَرِّيَّةِ: و گاهی این حیوانات انسان را نسبت به خاصیت‌های

گیاهان صحرایی راهنمایی کرده‌اند!

۳۵- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنْ تَعْرِيبِ هَذِهِ الْعِبَارَةِ:

«ہنگامی کہ تصمیم گرفتیم از نجات دهنده ام تشکر کنم کسی را آنجا نیافتیم!»

(۱) حينما قصدتُ التَّشْكُرَ مِنَ الَّذِي أَنْقَذَنِي مَا رَأَيْتُ فِي ذَلِكَ الْمَكَانِ أَحَدًا!

(۲) إِذَا عَزَمْتُ الشُّكْرَ مِنْ مُنْقِذِي لَا يُوجَدُ هُنَا أَحَدًا!

(۳) لَمَّا قَصِدْتُ أَنْ أَشْكُرَ الَّذِي كَانَ نَجَانِي هُنَاكَ مَا وَجَدَ شَخْصًا هُنَاكَ!

(۴) لَمَّا قَصِدْتُ أَنْ أَشْكُرَ مُنْقِذِي مَا وَجَدْتُ هُنَاكَ أَحَدًا!

۳۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَنْ تَعْرِيبِ هَذِهِ الْعِبَارَةِ:

«این دلفین‌ها مرا ناگهان بالا می‌بردند سپس مرا با هم به ساحل می‌کشیدند!»

(۱) كَانَ هَوْلَاءِ الدَّلَافِينَ يَرْفَعُونَنِي بَغْتَةً إِلَى الْأَعْلَى وَ بَعْدَ ذَلِكَ يَأْخُذْنِي إِلَى شَاطِئِ الْبَحْرِ جَمَاعَةً!

(۲) هَوْلَاءِ الدَّلَافِينَ تَرْفَعُنِي فَجَاءَ إِلَى فَوْقِ الْبَحْرِ وَ تَسْحِبُنِي إِلَى الشَّاطِئِ بِصُورَةٍ جَمَاعِيَّةٍ!

(۳) كَانَتْ هَذِهِ الدَّلَافِينَ تَرْفَعُنِي بَغْتَةً إِلَى الْأَعْلَى ثُمَّ تَسْحِبُنِي مَعًا إِلَى الشَّاطِئِ!

(۴) كَانَتْ تَرْفَعُنِي هَذِهِ الدَّلَافِينَ إِلَى الْأَعْلَى فَتَأْخُذْنِي إِلَى شَاطِئِ الْبَحْرِ مَعًا!

۳۷- عَيْنِ الْخَطَأِ حَوْلَ الْمُرَادَفَاتِ وَ الْمُتَضَادَّاتِ:

(۲) حُجْرَةٌ = غُرْفَةٌ

(۱) زَائِدٌ ≠ نَاقِصٌ

(۴) ضِيَاءٌ = نُورٌ

(۳) أَرْسَلَ ≠ بَعَثَ

۳۸- عَيْنِ الْخَطَأِ عَنِ الْعَدَدِ وَ الْمَعْدُودِ:

(۱) تَيَّارُ الْكَهْرِبَاءِ فِي خَمْسَةِ مَتَاجِرٍ مَقْطُوعٍ. (۲) جَازُنَا فِي الطَّابِقِ الثَّالِثِ رَجُلٌ مَرِيضٌ.

(۳) الطِّفْلُ كَسَرَ النَّافِذَةَ الْأَوَّلَ مِنْ غُرْفَتِهِ بِالْكُرَةِ. (۴) أَنْزَلَ الْبِضَائِعَ سَبْعَةَ عُمَالٍ بِصُعُوبَةٍ.

۳۹- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ مَفْعُولٌ مُعْرَبًا:

(۱) ضَرَبَ اللَّهُ لَنَا مَثَلًا وَ نَسِيَ خَلْقَهُ. (۲) لِمَنْ تَشْتَرِي هَذِهِ الْأَدْوِيَّةَ الْمَكْتُوبَةَ عَلَى الْوَصْفَةِ؟!

(۳) لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا. (۴) يَزْرَعُ فَلَاحُ الْمُجْدُ أَشْجَارَ النَّقَاحِ فِي هَذِهِ الْحَدِيقَةِ.

۴۰- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ نُونُ الْوَقَايَةِ:

(۱) لَا تَمْتَحِنِي أَبَدًا مَنْ هُوَ أَفْضَلُ مِنِّي! (۲) حُزْنِي لِهَجْرِكَ لِمَاذَا تُرِيدِينَ أَنْ تَشْحَنِي رَصِيدَ جَوَالِكَ!

(۳) إِلَهِي يُعْطِينِي النِّعَمَ الْوَافِرَةَ وَ رَحْمَتَهُ الْوَاسِعَةَ! (۴) سَأَلَنِي الْمُعَلِّمُ لِمَاذَا لَا تُجِيبُنِي حِينَمَا أَسْأَلُكَ؟!

■ عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ: (٤١ - ٤٤)

۴۱- «بَعْدَمَا يَسْحَبُ الْإِعْصَارُ الشَّدِيدُ الْأَسْمَاكَ إِلَى السَّمَاءِ بِقُوَّةٍ تُمِطُّهَا السَّمَاءُ.»:

- ۱) بعد از اینکه که طوفان‌های شدید ماهی‌ها را تا آسمان با قدرت خود می‌برند، آسمان آنها را می‌بارد.
- ۲) بعد از اینکه گردباد شدید ماهی‌ها را با قدرت به آسمان می‌کشد، آسمان آنها را می‌بارد.
- ۳) هنگامی که گردباد شدید ماهی‌ها را به سمت آسمان با قدرت می‌کشد، ماهی‌ها از آسمان می‌بارند.
- ۴) بعد از اینکه گردبادهای شدید رخ می‌دهند، ماهی‌ها با قدرتی از آسمان می‌بارند.

۴۲- «بَعْضُ الْعُلَمَاءِ يُسَمُّونَ هَذِهِ الظَّاهِرَةَ بِمَطَرِ السَّمَكِ وَ يُحَاوِلُونَ لِمَعْرِفَةِ أَسْرَارِهَا.»:

- ۱) بعضی از دانشمندان این را پدیده باران ماهی‌ها می‌نامند و تلاش می‌کنند تا رازهای آن را بشناسند.
- ۲) برخی از دانشمندان این پدیده را باران ماهی می‌نامیدند و تلاش می‌کردند که راز آن را بشناسند.
- ۳) بعضی از دانشمندان این را پدیده باران ماهی می‌نامیدند و برای شناخت رازهای آن بسیار تلاش می‌کردند.
- ۴) برخی از دانشمندان این پدیده را باران ماهی می‌نامند و برای شناختن رازهای آن تلاش می‌کنند.

۴۳- «يُنْقَلُ النَّفْطُ مِنَ الْأَبَارِ أَوْ الْمَوَائِئِ إِلَى الْمَصَافِي عِبْرَ الْأَنْبَابِ.»:

- ۱) نفت از پالایشگاه‌ها به چاه‌ها و بندرها از طریق لوله‌ها منتقل می‌شود.
- ۲) نفت از چاه‌ها یا بندرها از طریق لوله‌ها به پالایشگاه‌ها منتقل می‌شود.
- ۳) فرآورده‌های نفتی از جایگاه‌های سوخت به پالایشگاه‌ها حمل می‌شوند.
- ۴) نفت در پالایشگاه‌ها تولید می‌شود و سپس به بندرها فرستاده می‌شود.

۴۴- «كَانَ يَجْمَعُهُ مِنْ سَطْحِ الْأَرْضِ وَ يَسْتَفِيدُ مِنْهُ كَوَقُودٍ وَ لِمُعَالَجَةِ الْأَمْرَاضِ الْجُلْدِيَّةِ.»:

- ۱) آن را از سطح زمین جمع کرد و به عنوان سوخت و برای درمان بیماری‌های پوستی از آن استفاده کرد.
- ۲) آن را از سطح زمین جمع می‌کرد و به عنوان سوخت و برای درمان بیماری‌های پوستی از آن استفاده می‌کرد.
- ۳) آن را از سطح زمین جمع می‌کرد و به عنوان سوخت و برای درمان بیماری‌های پوستی از آن استفاده می‌کند.
- ۴) آن را از سطح زمین جمع می‌کند و به عنوان سوخت و برای درمان بیماری‌های پوستی از آن استفاده می‌کند.

۴۵- مَا هُوَ لَا يَنَاسِبُ لِمَفْهُومِ هَذِهِ الْعِبَارَةِ: «جَمَالَ الْعِلْمُ نَشْرُهُ وَ ثَمَرَتُهُ الْعَمَلُ بِهِ»:

- ۱) علم اگر با عمل نباشد هیچ / شاخ بی میوه را نباشد ارج
- ۲) هر عمل دارد به علمی احتیاج / کوشش از دانش همی گیرد رواج
- ۳) علم چندان که بیشتر خوانی / چون عمل در تو نیست نادانی
- ۴) ولی علم تو باشد با عمل یار / که تا شاخ امیدت آورد بار

۴۶- ما هو لا يناسب مفهوم هذه العبارة؟ «خير الناس من نفع الناس»

- (۱) کسی نیک بیند به هر دو سرای / که نیکی رساند به خلق خدای
- (۲) به نفع خلق از کرم و همت مردان بود / هر که سودی به کسان داد، خودش سود برد
- (۳) چنین است رسم سرای درشت / گهی پشت بر زین و گه زین به پشت
- (۴) نیکی کن ای پسر تو، که نیکی به روزگار / سوی تو بازگردد، اگر در چه (چاه) افکنی

۴۷- عَيْنُ الْخَطَا فِي الْمُرَادِفَاتِ وَ الْمُتَضَادَّاتِ:

- (۱) حَصَلَ ≠ فَقَدَ (۲) أَطُولُ ≠ أَقْصَرُ (۳) رَائِعٌ ≠ خَلَّابٌ (۴) شَاطِئٌ = ساحل

۴۸- عَيْنُ عِبَارَةٍ مَاجَاءَ فِيهَا جَمْعٌ مَذْكَرٌ سَالِمٌ:

- (۱) ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾
- (۲) قَالَ قَائِدُنَا: اتَّحَادُ الْمُسْلِمِينَ يُسَبِّبُ تَقَدُّمَهُمْ.
- (۳) هَلْ سَمِعْتَ صَوْتَ الصَّيَّادِينَ فِي الْغَابَةِ؟
- (۴) الطَّلَابُ مشغولون بمطالعة الدُّرُوسِ فِي الْمَكْتَبَةِ.

۴۹- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ الْفِعْلُ الثَّلَاثِيُّ الْمَزِيدُ:

- (۱) إِنَّ التَّقْوَى لَا يَتَجَلَّى إِلَّا فِي الْأُمُورِ الْجَارِيَةِ!

- (۲) يَا بِنْتِي لَا تَحْتَقِرِي مِنَ الْخَيْرِ شَيْئًا!

- (۳) مِنَ الْبَدَايَةِ قَامَ الْإِنْسَانُ بِتَقْلِيدٍ مِنَ الطَّبِيعَةِ حَوْلَ إِنتَاجِ الْكَلِمَاتِ!

- (۴) قَدْ تَأَمَّلَ اللَّغَوِيُّونَ مِنْذُ الْقَدِيمِ حَوْلَ مَوْضُوعِ نَشْأَةِ اللَّغَةِ!

۵۰- عَيْنُ مَا لَا نَعْرِفُ فَاعِلُهُ:

- (۱) نَفَهُمْ مِنْ بَعْضِ الْقِصَصِ أَنَّ النَّاسَ يُحِبُّونَ أَمْوَالَهُمْ!

- (۲) تَكْسِبُ الدَّرَجَاتِ الْعَالِيَةِ بَعْدَ تَحْمِلِ الْمَشَقَّاتِ الْكَثِيرَةِ!

- (۳) بَعْدَ انْتِهَاءِ الدَّوَامِ الْمَدْرَسِيِّ يَنْتَخِبُ الْمَدِيرُ التَّلْمِيزَ الْمِثَالِي!

- (۴) لَلْقِطِ لِسَانٍ مَمْلُوءٍ بَغْدَدٍ يُفَرِّزُ مِنْهَا سَائِلٌ مَفِيدٌ!

مباحث کل کتاب

صفحه ۱ تا ۱۱۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۵۱- موارد مطرح‌شده در کدام گزینه درست است؟

(الف) استدلال‌آوری و تعریف‌کردن صحیح، اموری هستند که تنها در محیط تحصیلی باید با آن‌ها سر و کار داشته باشیم.

(ب) منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرده‌اند که به کارگیری آن باعث پدیدآمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود، اما آجرها و مواد لازم برای ساختن این بنا را باید از علوم دیگر تهیه کرد.

(ج) در تصدیق، به واقعیت‌داشتن یا نداشتن یا ارتباط آن با سایر امور کاری نداریم و تنها همان مفهوم مشخص‌شده را به ذهن می‌آوریم.

(د) تأکید منطق بر روی طبقه‌بندی مغالطه‌ها است تا از این طریق قادر به تشخیص خطاهای ذهن که بی‌شمارند، باشیم.

(ه) ذهن انسان به‌طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند و بدون دانستن نام‌های این قواعد، آن‌ها را در زندگی خود به کار می‌برد.

(۱) «الف» و «ب» و «ه» (۲) «ج» و «د» (۳) «ب» و «ج» و «د» (۴) «ب» و «ه»

۵۲- در موارد مطرح‌شده در کدام گزینه، نوع دلالت لفظ «خانه»، از نوع دلالت «تضمنی» است؟

(الف) خانه‌ام را به قیمت خوبی فروختم.

(ب) برای مهمانی، تمام خانه را جارو کشیدم.

(ج) خانه‌ام در زلزله تخریب شد.

(د) وقتی رسیدم، خانه‌ام را دزد برده بود.

(۱) «الف» و «ب» (۲) «ب» و «ج» (۳) «ج» و «د» (۴) «ب» و «د»

۵۳- کدام گزینه دربارهٔ نسبت‌های چهارگانه و طبقه‌بندی مفاهیم کلی، صحیح است؟

(۱) اگر دو مفهوم، رابطهٔ عموم و خصوص من‌وجه داشته باشند، می‌توان آن‌ها را در یک طبقه‌بندی به‌صورت دو زیرمجموعهٔ هم‌عرض قرار داد.

(۲) در هر دو مفهومی که هیچ مصداق مشترکی ندارند، الزاماً یکی عام‌تر از دیگری است.

(۳) اگر دو مفهوم رابطهٔ تساوی داشته باشند، در طبقه‌بندی منطقی ناگزیر یکی زیرمجموعهٔ دیگری است.

(۴) اگر دو مفهوم در یک طبقه‌بندی صحیح، دو قسم یک مفهوم باشند، میان آنها رابطهٔ تباین برقرار است.

۵۴- کدام گزینه لزوماً صحیح است؟

(۱) اگر تعریفی جامع نباشد، حتماً مانع نیز نخواهد بود.

(۲) هر تعریفی که مانع باشد، الزاماً جامع نیز هست.

(۳) اگر تعریفی جامع و مانع باشد، رابطهٔ مصادیق آن با مفهوم تعریف‌شونده، تساوی است.

(۴) هر تعریفی که از الفاظ روشن استفاده کند، الزاماً جامع و مانع نیز هست.

۵۵- به ترتیب، بررسی احتمالات مختلف در وقوع یک تصادف جاده‌ای از جمله کدام انواع استدلال است و این روش استدلالی چه نامیده می‌شود؟

(۱) استقرای تمثیلی - توجه به وجوه اختلاف

(۲) استدلال قیاسی - توجه به وجوه اختلاف

(۳) استدلال استقرایی - استنتاج بهترین تبیین

(۴) استقرای تمثیلی - استنتاج بهترین تبیین

۵۶- در کدام یک از گزینه‌های زیر، اجزای قضیهٔ حملی (موضوع، محمول و نسبت) به درستی مشخص نشده‌اند یا با قواعد منطقی مغایرت دارند؟

(۱) در قضیهٔ «هوشمندبودن، مزیتی برای انسان است»، موضوع عبارت است از «انسان».

(۲) در قضیهٔ «تهران، پایتخت ایران است»، کلمهٔ «پایتخت ایران» محمول است.

(۳) در قضیهٔ «حافظ، شاعر است»، کلمهٔ «حافظ» به دلیل جزئی بودن و خاص بودن، نمی‌تواند محمول باشد.

(۴) در قضیهٔ «آسمان، آبی است»، با حذف نسبت (است)، دیگر نمی‌توان آن را قضیهٔ حملی دانست.

۵۷- مضمون کدام عبارت را براساس قانون صدق و کذب قضایا می‌توان پذیرفت؟

(۱) اگر به نادرستی خبر «بعضی از معلمان ما در مسابقهٔ دو، نفر اول شدند» پی ببریم، می‌فهمیم که بعضی از معلمان ما در مسابقهٔ دو، نفر اول نشدند.

(۲) اگر صدق قضیهٔ «برخی ادعاهای مطرح‌شده در این مقاله درست نیست» را بدانیم، می‌فهمیم که هیچ یک از ادعاهای مطرح در آن مقاله مطابق واقع نیست.

(۳) اگر بدانیم که «بعضی از فیلسوفان دارای تحصیلات دانشگاهی نبوده‌اند»، مطمئن می‌شویم که بعضی از دارندگان تحصیلات دانشگاهی، فیلسوف نبوده‌اند.

(۴) اگر بدانیم که «برخی از دانش‌آموزان کلاس در کنکور زبان شرکت نکرده‌اند»، می‌فهمیم کسانی که در کنکور زبان شرکت کرده‌اند، از دانش‌آموزان

کلاس نبوده‌اند.

۵۸- در کدام گزینه قیاس اقترانی معتبری به کار رفته است؟

(۱) بعضی انسان‌ها شاعر نیستند. هر شاعری خلاق است؛ پس بعضی انسان‌ها خلاق نیستند.

(۲) من دارای چهار پا هستم. همه گربه‌ها دارای چهار پا هستند؛ پس من یک گربه هستم.

(۳) بعضی از عناصر رادیواکتیو هستند. هیچ نقره‌ای رادیواکتیو نیست؛ پس برخی از عناصر نقره نیستند.

(۴) بعضی مردم دانا نیستند. دانایی خوب است؛ پس بعضی مردم خوب نیستند.

۵۹- کدام یک از قیاس‌های استثنایی زیر، نامعتبر است؟

(۱) اگر از بخاری برقی استفاده کرده باشد، آنگاه اتاق گرم شده است. از بخاری برقی استفاده کرده است؛ پس اتاق گرم شده است.

(۲) اگر او پلیس باشد، اسلحه دارد. اسلحه ندارد؛ پس پلیس نیست.

(۳) اعداد طبیعی یا زوج هستند و یا فرد، این عدد طبیعی زوج نیست؛ پس این عدد طبیعی فرد است.

(۴) اگر او دوپینگ کند، احتمال برنده شدن وی وجود دارد. احتمال برنده شدن او وجود دارد؛ پس او دوپینگ کرده است.

۶۰- چند مورد از عبارت‌های زیر صحیح است؟

(الف) تفاوت مهم میان تفکر نقاد و غیرنقاد، جدی گرفتن فرایند تفکر و توجه آگاهانه به آن و پرسیدن سؤالات درست و بجاست.

(ب) کاری که یک سخنران در سخنرانی تبلیغاتی انجام می‌دهد، در فن «جدل» بررسی می‌شود.

(ج) عبارت «من نمی‌گویم عقیده خود را تغییر دهید، اما انتظار می‌رود با عقل و درایتی که در شما سراغ دارم، ضرورت این کار را تشخیص دهید»،

دارای مغالطه تله‌گذاری است.

(د) کلمات «مصمم، ثابت‌قدم، متعصب، تزلزل‌ناپذیر» همگی دارای بار ارزشی مثبت هستند.

مباحث کل کتاب

صفحه ۱ تا ۱۶۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۶۱- برای هریک از موقعیت‌های زیر، کدام نوع از کسب‌وکار را مناسب می‌دانید؟

(الف) علی قصد دارد یک کارگاه کوچک صنایع دستی راه‌اندازی کند و تمام سرمایه مورد نیاز آن را تأمین کند. او می‌خواهد درباره خرید مواد اولیه، قیمت‌گذاری و فروش تصمیم‌گیری کند و تمام سود کارگاه نیز به او تعلق گیرد.

(ب) گروهی از کشاورزان یک منطقه می‌خواهند برای خرید کود و بذر به صورت عمده، تبلیغات مشترک و فروش بهتر محصولاتشان با هم همکاری کنند. قرار است هر عضو، صرف‌نظر از مقدار سرمایه، در تصمیم‌گیری یک حق رأی داشته باشد.

(ج) چند مهندس جوان قصد دارند کارخانه تولید لوازم‌خانگی تأسیس کنند. آنها می‌خواهند با جذب سرمایه‌گذاران بیشتر، امکان افزایش سرمایه داشته باشند و مالکیت افراد براساس میزان سهام آنها مشخص شود.

(د) گروهی قصد دارند مرکزی برای آموزش رایگان کودکان کم‌برخوردار ایجاد کنند که هدف اصلی آن انجام فعالیت اجتماعی باشد، نه تقسیم سود میان اعضا.

(۱) کسب‌وکار شخصی - شرکت سهامی - تعاونی - تعاونی

(۲) کسب‌وکار شخصی - تعاونی - شرکت سهامی - مؤسسه غیرانتفاعی

(۳) تعاونی - مؤسسه غیرانتفاعی - تعاونی - شرکت سهامی

(۴) کسب‌وکار شخصی - شرکت سهامی - مؤسسه غیرانتفاعی - تعاونی

۶۲- یک کشور تمام منابع خود را برای تولید دو کالا، یعنی «لباس» و «خدمات اینترنتی» به کار می‌گیرد. در شرایط فعلی، به دلیل استفاده نادرست از نیروی کار، نقطه تولیدی کشور در زیر منحنی مرز امکانات تولید (PPF) قرار دارد. دولت با اصلاح روش تولید، بخشی از نیروی کار اضافی خدمات اینترنتی را آزاد کرده و آن را به تولید کالای لباس اختصاص می‌دهد. کدام گزینه تحلیل دقیق‌تری از وضعیت جدید ارائه می‌دهد؟

(۱) کشور با انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت بیرون و خارج، بدون افزایش منابع اولیه، توانسته است تولید هر دو کالا را افزایش دهد.

(۲) کشور با حرکت از نقطه ناکارا به نقطه‌ای روی منحنی مرز امکانات تولید، از منابع موجود بهتر استفاده کرده و می‌تواند حداقل تولید یکی از کالاها را بدون کاهش تولید کالای دیگر افزایش دهد.

(۳) کشور با حرکت بر روی منحنی مرز امکانات تولید از نقطه‌ای به نقطه دیگر، به کارایی رسیده است؛ زیرا در این حالت تولید یک کالا افزایش یافته و تولید کالای دیگر کاهش یافته است.

(۴) کشور به دلیل افزایش بهره‌وری نیروی کار، به نقطه‌ای خارج از مرز امکانات تولید رسیده و محدودیت منابع دیگر وجود ندارد.

۶۳- کدام گزینه در رابطه با انواع کالاها صحیح است؟

(۱) با فرض ثابت بودن قیمت کالا، با افزایش درآمد، منحنی تقاضای کالای معمولی به سمت چپ و داخل جابه‌جا می‌شود.

(۲) کالاهایی مانند اتومبیل و بنزین، جانشین هستند. در این صورت زمانی که قیمت یک کالا افزایش می‌یابد، تقاضا برای کالای جانشینش کاهش می‌یابد.

(۳) کالاهایی مثل گوشت سفید و قرمز مکمل هستند. افزایش قیمت یکی از کالاها باعث افزایش در میزان تقاضا برای کالای دیگر خواهد شد و برعکس.

(۴) با فرض ثابت بودن قیمت کالا، تقاضا برای کالای پست به صورت معکوس با درآمد ارتباط دارد. افزایش در درآمد سبب کاهش در تقاضای کالای پست در هر قیمت می‌شود.

۶۴- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) رعایت نکردن اصل مزیت‌های مطلق و نسبی چه پیامدی برای اقتصاد کشورها دارد؟

ب) کشورها برای گسترش روابط تجاری خود، تعرفه‌های وارداتی یک کالا را چگونه تغییر می‌دهند؟

ج) چه عاملی پشت سر امضای پیمان‌های تجاری بین‌المللی یا نقض آنها قرار دارد؟

۱) الف) اقتصاد کشورها شکننده و از استقلال اقتصادی دور می‌شوند. ب) کاهش ج) قدرت نظامی کشورها

۲) الف) منابع و سرمایه‌ها به بهترین نحو ممکن استفاده نمی‌شوند و رفاه جامعه کاهش می‌یابد. ب) افزایش ج) منافع ملی کشورها

۳) الف) منابع و سرمایه‌ها به بهترین نحو ممکن استفاده نمی‌شوند و رفاه جامعه کاهش می‌یابد. ب) کاهش ج) منافع ملی کشورها

۴) الف) اقتصاد کشورها شکننده و از استقلال اقتصادی دور می‌شوند. ب) افزایش ج) قدرت نظامی کشورها

۶۵- کدام گزینه جدول زیر را درخصوص انواع بیکاری به‌درستی کامل می‌کند؟

نوع بیکاری	توضیحات
الف	این نوع از بیکاری در شرایطی رخ می‌دهد که نیروی کار ساده در اقتصاد وجود دارد، ولی نیروی کار متخصص مورد نیاز است.
ب	این نوع از بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند.
ج	این نوع از بیکاری زمانی اتفاق می‌افتد که کارگران به‌دلیل محدود شدن فعالیت برخی مشاغل در زمان‌های خاص سال، شغل خود را از دست می‌دهند.
د	این نوع از بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورها وجود دارد.
هـ	این نوع از بیکاری هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد.

۱) الف) ساختاری ب) اصطکاکی ج) ساختاری د) دوره‌ای ه) اصطکاکی

۲) الف) ساختاری ب) ساختاری ج) فصلی د) اصطکاکی ه) اصطکاکی

۳) الف) ساختاری ب) اصطکاکی ج) فصلی د) اصطکاکی ه) دوره‌ای

۴) الف) دوره‌ای ب) اصطکاکی ج) اصطکاکی د) دوره‌ای ه) دوره‌ای

۶۶- کدام گزینه درباره «پول» صحیح است؟

۱) طلا و نقره به دلیل فاسدشدن و اشغال فضای زیاد، به‌عنوان وسیله مبادله کنار گذاشته شدند و کالاهای دیگری جایگزین آن‌ها شدند.

۲) رسیدهایی که بازرگانان و صرافان در قبال دریافت طلا و نقره صادر می‌کردند، به‌تدریج در معاملات مورد استفاده قرار گرفتند و نخستین اسکناس‌ها

را شکل دادند.

۳) چک نوعی پول الکترونیکی است که در آن پول نقد بین افراد رد و بدل می‌شود و بانک فقط مقدار موجودی حساب را ثبت می‌کند.

۴) با گسترش ارتباطات و افزایش حجم مبادلات، حمل‌ونقل اسکناس آسان‌تر شد و بانک‌ها برای کاهش استفاده از چک، پول نقد را جایگزین آن کردند.

۶۷- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر، به ترتیب از راست به چپ:

الف) GDP واقعی سال ۱۳۹۷ چند ریال است؟

ب) نرخ رشد GDP اسمی سال ۱۳۹۷ چند درصد است؟

کالا	سال ۱۳۹۶		سال ۱۳۹۷	
	قیمت (به ریال)	مقدار (به کیلو)	قیمت (به ریال)	مقدار (به کیلو)
A	۱۰۰	۵۰	۱۲۰	۶۰
B	۲۰	۲۰	۳۰	۷۵

(۱) الف) ۷,۲۰۰ (ب) ۷۵ (۲) الف) ۷,۵۰۰ (ب) ۷۵ (۳) الف) ۷,۲۰۰ (ب) ۶۵ (۴) الف) ۷,۵۰۰ (ب) ۶۵

۶۸- براساس مراحل بودجه بندی، اگر فردی پس از مقایسه مجموع درآمدها و هزینه های ماهانه خود متوجه شود که هزینه های او از درآمدش بیشتر است،

مناسب ترین اقدام چیست؟

(۱) افزایش هزینه های ضروری و حذف فرصت های درآمدی

(۲) کاهش مخارج غیرضروری و بررسی فرصت های افزایش درآمد

(۳) افزایش مخارج غیرضروری و کاهش درآمدهای جانبی

(۴) حفظ مخارج فعلی و نادیده گرفتن فرصت های درآمدی

۶۹- فردی قصد خرید یخچال دارد. او ابتدا نیاز خود را مشخص می کند، سپس چند مدل مختلف را فهرست کرده و معیارهایی مانند مصرف انرژی،

گنجایش، قیمت و خدمات پس از فروش را تعیین می کند. این فرد پس از این مرحله، کدام اقدام را باید انجام دهد؟

(۱) خرید اولین کالایی که قیمت کمتری دارد

(۲) تعریف مسئله

(۳) ارزیابی گزینه ها براساس معیارهای تعیین شده

(۴) تصمیم گیری و انتخاب گزینه نهایی

۷۰- با توجه به اطلاعات وضعیت توزیع درآمد برای کشورهای A، B، C و D در جدول زیر، به ترتیب (از راست به چپ) توزیع درآمد در کدام کشور

مناسب تر است و کدام گروه، بیشترین درصد درآمد ملی را دارد؟

کشورها	A	B	C	D
سهم دهک اول	۱۰ درصد دهک دهم	۲	۴	۳
سهم دهک پنجم	۵	۷	۸	۶
سهم دهک دهم	۲۰	۱۶	۳۲	۱/۵ برابر دهک پنجم

(۲) D - دهک دهم کشور C

(۱) A - دهک دهم کشور B

(۴) A - دهک دهم کشور C

(۳) D - دهک دهم کشور A

آزمون ویژه ۱۰ مهر ماه ۱۴۰۵

یازدهم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۷۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال ها و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۲)	اختیاری	۱۰	۷۱	۸۰	۲۰
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	اختیاری	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰
۳	روان شناسی	اختیاری	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۴	عربی، زبان قرآن (۲)	اختیاری	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۵
۵	فلسفه (۱)	اختیاری	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۵

سؤالاتی که با نشان گر مشخص شده اند مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی / تابع
(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، استدلال
ریاضی، توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی
تا پایان «تابع ثابت»)
صفحه ۲ تا ۲۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۲)

۷۱- اگر گزاره‌های $(p \wedge \sim q)$ و $(r \vee q)$ دارای ارزش درست و s گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش کدام یک از

نهایی

گزاره‌های زیر همواره درست است؟

(۲) $(r \vee s) \wedge (s \wedge p)$

(۱) $(p \vee \sim p) \wedge (q \wedge \sim q)$

(۴) $(p \wedge \sim r) \vee (s \vee r)$

(۳) $(q \wedge s) \vee (s \wedge r)$

۷۲- نقیض گزاره «قد علی از محمد بلندتر است.» برابر کدام گزینه است؟

(۱) قد علی از محمد بلندتر نیست.

(۲) قد علی از محمد کوتاه‌تر است.

(۳) علی و محمد هم قد هستند.

(۴) علی و محمد هم قد نیستند.

۷۳- جدول ارزش‌گذاری n گزاره دارای k سطر است. اگر به گزاره‌های اولیه $\frac{n}{4}$ گزاره جدید اضافه شود، به تعداد سطرها ۴۸ سطر افزوده می‌شود.

نهایی

حاصل $2k + n$ کدام است؟

(۴) ۴۰

(۳) ۳۶

(۲) ۳۲

(۱) ۱۶

۷۴- در جاهای خالی به ترتیب از سمت راست به چپ چه عباراتی قرار دهیم، تا ارزش $p \wedge \sim q$ درست باشد؟

p : ۳۱ عددی است.

q : ۵۳ عددی است.

(۴) مرکب - مرکب

(۳) اول - مرکب

(۲) اول - اول

(۱) مرکب - اول

۷۵- کدام یک از گزینه‌های زیر یک گزاره با ارزش درست است؟

(۱) معادله $x^2 - 2x + 3 = 0$ یک ریشه مضاعف دارد.

(۲) افراد کشتی‌گیر، والیبالیست نمی‌شوند.

(۳) حاصل $4^2 + 3^2$ یک مربع کامل است.

(۴) واریانس چند داده یکسان برابر همان داده است.

محل انجام محاسبات

۷۶- در کدام گزینه، استدلال مغالطه رخ داده است؟

$$\frac{p \Rightarrow q}{\therefore p} \quad (۲)$$

$$\frac{p \Rightarrow q}{\therefore q} \quad (۱)$$

$$\frac{p \Leftrightarrow q}{\therefore q} \quad (۴)$$

$$\frac{p \Leftrightarrow q}{\therefore p} \quad (۳)$$

۷۷- بازنویسی گزاره «مجموع معکوس‌های دو عدد، بزرگ‌تر یا مساوی مجموع آن دو عدد است.» به صورت نماد ریاضی کدام است؟

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} \geq x + y \quad (۲)$$

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} \leq x + y \quad (۱)$$

$$\frac{1}{x+y} \geq x + y \quad (۴)$$

$$\frac{1}{x+y} \leq x + y \quad (۳)$$

۷۸- با کدام گزینه قیاس استثنایی به شکل صحیح کامل می‌شود؟

مقدمه ۱: اگر دو خط موازی باشند، آنگاه دو خط بر هم عمود نیستند.

مقدمه ۲:

∴ خطوط d_1 و d_2 بر هم عمود نیستند.

(۱) خط d_1 و d_2 یکدیگر را قطع می‌کنند. (۲) خطوط d_1 و d_2 با هم موازی‌اند.

(۳) خطوط d_1 و d_2 بر هم عمودند. (۴) خطوط d_1 و d_2 با هم موازی نیستند.

۷۹- دامنه تابع $\{(2, 5), (a-2, a+1), (2, a+1), (a+3, -1)\}$ چند عضو دارد؟

(۲) ۳

(۱) ۴

(۴) ۱

(۳) ۲

۸۰- تابع خطی $ax + b$ با دامنه $\mathbb{R}$ ، هیچ تقاطعی با محور طول‌ها ندارد. اگر این تابع در نقطه b^2 با محور عرض‌ها برخورد کند، $f(a+b)$

کدام است؟

(۴) ۲

(۳) -۱

(۲) ۱

(۱) صفر

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.

اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های

هفتم، هشتم و نهم / پایه‌های

آوایی / تشبیه و کارگاه تحلیل

فصل / سبک عراقی

صفحه ۱۰ تا ۴۱

۸۱- همه گزینه‌ها به جز گزینه ... در مورد «عظام‌الملک جوینی» درست است.

(۱) از نوجوانی به کارهای دیوانی پرداخت و در سفرهای متعددی شرکت داشت.

(۲) موضوع کتابش در شرح ظهور چنگیز، تاریخ خوارزمشاهیان، فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح است.

(۳) چند سال به عنوان وزیر در دستگاه حکومتی مغولان مشغول کار بود و اطلاعات فراوانی درباره تاریخ مغولان داشت.

(۴) نویسنده کتاب «تاریخ جهانگشا» است که نثری مصنوع و دشوار دارد.

۸۲- توضیح مقابل کدام شخصیت کاملاً درست آمده است؟

(۱) خواجه کرمانی: از غزل‌پردازان برجسته قرن هشتم است، شاعری که غزل‌های او بر حافظ نیز تأثیرگذار بوده است. وی چند مثنوی به پیروی از پنج‌گنج نظامی سروده است.

(۲) عبید زاکانی: ناملایمات اوضاع آشفته روزگار خود را برنمی‌تافت و تزویر و ریاکاری حاکمان را در آثارش به تصویر می‌کشید. آثار منثور وی عبارت‌اند از: موش و گربه، صد پند و رساله دلگشا.

(۳) حمدالله مستوفی: از مورخان مشهور ایران در قرن هفتم و نویسنده کتاب تاریخ گزیده است.

(۴) سلمان ساوجی: از شاعران قرن هشتم و دارای قصایدی در سبک خراسانی است. وی، یک مثنوی به شیوه داستان‌های نظامی سروده است.

۸۳- کدام بیت مربوط به سبک عراقی است؟

(۱) در جستن آن نگار پر کینه و جنگ گشتیم سراپای جهان با دل تنگ

(۲) بزرگی و دیهیم شاهی مراست که گوید که جز من کسی پادشاست

(۳) بنده خداست خاص ولیکن چو بنده مرد لا گشت بنده و سپس لا همه خداست

(۴) گر خداوند قضا کرد گنه بر سر تو پس گناه تو به قول تو خداوند تو راست

۸۴- کدام گزینه در مورد ویژگی زبانی نثر دوره عراقی و پیش از آن نادرست است؟

(۱) در قرن ششم چنین مرسوم بود که برخی نویسندگان، آثار موجود را که به نثری فنی بود، به نثر ساده بازمی‌نوشتند.

(۲) در این دوره، لغات قبایل مختلف ترک و مغول به زبان فارسی وارد شد.

(۳) سستی و ضعف در ساخت دستوری جملات نثر به وجود آمد.

(۴) سلطان حسین بایقرا و امیرعلیشیر نوایی در حوزه ادبی هرات، ترکی‌گویی و ترکی‌نویسی را تشویق می‌کردند.

۸۵- در همه گزینه‌ها به جز ... «تشبیه گسترده» یافت می‌شود.

(۱) ز شادی ارغوان بر زعفران داشت ولی چون غنچه راز دل نهان داشت

(۲) جبه بر من قبا شد از غم دل پیرهن چون عبا شد از غم دل

(۳) من اندر دست تو چون کاه پستم وگر نه کوه عاجز شد ز دستم

(۴) چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست سخن‌شناس نه ای جان من خطا اینجاست

۸۶- در کدام گزینه تمام ارکان تشبیه به کار رفته است؟

- (۱) عاشق ورندم و می خواره به آواز بلند
- (۲) توفیق عشق روی تو گنجیست تا که یافت
- (۳) هر چند نمی سوزد بر من دل سنگینت
- (۴) جان من دائم دژم باشد بسان چشم او
- (۱) وین همه منصب از آن حور پریوش دارم
- (۲) باز اتفاق وصل تو گوییست تا که برد
- (۳) گویی دل من سنگی است در چاه زنجانت
- (۴) زلف او دائم به خم باشد بسان پشت من

۸۷- در کدام بیت تشبیه دیده نمی شود؟

- (۱) جایی نرسد کس به توانایی خویش
- (۲) حالی است چو زلف تو مشویش ما را
- (۳) آفتاب فتح را هر دم طلوعی می دهد
- (۴) کس این کند که ز یار و دیار برگردد
- (۱) آلا تو چراغ رحمتش داری پیش
- (۲) عیشی است چو پاسخ تو ناخوش ما را
- (۳) از کلاه خسروی، رخسار مه سیمای تو
- (۴) کند هر آینه چون روزگار برگردد

۸۸- در ارتباط با بیت زیر، کدام گزینه درست است؟

«من دوست می دارم جفا کز دست جانان می برم / طاقت نمی دارم ولی افتان و خیزان می برم»

- (۱) هر مصراع، سه پایه آوایی دارد.
- (۲) دومین پایه آوایی مصراع اول، «می دارم ج» است.
- (۳) هجاهای چهارمین پایه آوایی در مصراع اول «نان می ب رم» است.
- (۴) در مصراع دوم، یک هجای کشیده دیده می شود.

۸۹- کدام گزینه با توجه به وزن و نظم پایه های آوایی بیت زیر، برای تکمیل جاهای خالی بیت زیر، مناسب تر است؟

« من مرغی ...، زان در قفس بنشسته ام / گر زان که بشکستی قفس ... پرواز را»

- (۱) آشوب گرم - می خواهم آن
- (۲) پرسته ام - بنمودمی
- (۳) دنیا طلب - می جستم
- (۴) خانه به دوش - جویا شدم

۹۰- ویژگی فکری کلی مقابل چند بیت، نادرست است؟

الف) مرا مهر سیه چشمان ز سر بیرون نخواهد شد	ب) صوفی بیا که کعبه مقصود در دل است
پ) تا برآمد جام های سرخ مل بر شاخ گل	ت) ما آبروی فقر و قناعت نمی بریم
ث) چنان شد ز لشکر در و دشت و راغ	ج) بخندد همی بر کران های راه
د) قضا آسمان است این و دیگرگون نخواهد شد (اعتقاد به قضا و قدر)	ه) حاجی به هرزه راه بیابان گرفته است (توجه به صفا و پالایش درون)
و) پنجه های دست مردم سر فرو کرد از چنار (واقع گرایی)	ز) با پادشه بگوی که روزی مقدر است (غم گرایی)
ح) که بر سر نیارست پرید زاغ (روحیه حماسی)	ط) به فصل زمستان گل کامکار (شادی گرایی)

روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه
روان‌شناسی رشد
صفحه ۸ تا ۶۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
اگر این درس را در نایستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۹۱- از دو اندیشمند علوم انسانی پرسیده شد: «آیا حسادت کردن کار اشتباهی است؟» با توجه به پاسخ‌ها، بگویید که هر یک، به ترتیب، از کدام منبع کسب

آگاهی استفاده کرده‌اند؟

- با توجه به حدیث «کفی لِلْحُسُودِ مِنَ الْخَسَدِ!» از امام علی (ع) باید از حسادت پرهیز کرد.

- نتایج آزمایشگاهی ما نشان می‌دهد ریسک ابتلا به بیماری‌های قلبی در افراد حسود بیشتر است.

(۱) شهود - منطق (۲) استناد به سخن بزرگان - روش علوم تجربی

(۳) استناد به عمل بزرگان - روش علوم انسانی (۴) استناد به وحی - روش علوم تجربی

۹۲- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر به ترتیب، کدام است؟

- روش منطقی و شهودی به دلیل استفاده از استدلال‌های فلسفی، روشی معتبر است.

- روش‌های عقل و تجربه به دلیل داشتن ویژگی‌های منحصربه‌فرد، متضاد یکدیگرند.

- بهترین روش برای پاسخ به پرسش «چرا هنگام مطالعه حواسمان پرت می‌شود؟»، روش تجربی می‌باشد.

- می‌شود با استناد به عمل بزرگان به نظم موجود در جهان پی برد.

(۱) ص - ص - غ - غ (۲) غ - غ - غ - ص

(۳) غ - ص - ص - ص (۴) ص - غ - ص - غ

۹۳- تعریف کدام مفهوم به درستی آمده است؟

(۱) توصیف: بیان روشن و کاملاً دقیق از چرایی «مفهوم و موضوعی» که قصد مطالعه آن را داریم

(۲) روش علمی: فرایند جست‌جوی با قاعده و نظام‌مند برای معلوم کردن یک مجهول

(۳) دوقلوی همسان: دوقلوهایی که از دو تخمک به وجود آمده و می‌توانند هم‌جنس نیز باشند

(۴) پختگی: تغییراتی که به آمادگی بیرونی و محیطی وابسته است.

۹۴- در عبارت‌های زیر کلمه مناسب را از داخل پرانتز انتخاب کنید.

الف) گذشت زمان باعث تضعیف حافظه می‌شود. (مسئله / فرضیه)

ب) طبق نظر روان‌شناسان، میان محیط خانوادگی افراد با اعتیاد نوجوانان رابطه وجود دارد. (قانون / نظریه)

ج) مقدار شیوع بیماری اسکیزوفرنی در افراد باهوش بیشتر است. (فرضیه / اصول)

د) میان وضعیت اقتصادی خانواده و آفت تحصیلی در دوره دبستان، چه رابطه‌ای وجود دارد؟ (مسئله / فرضیه)

۱) مسئله - نظریه - اصول - فرضیه

۲) فرضیه - نظریه - فرضیه - مسئله

۳) مسئله - قانون - اصول - فرضیه

۴) فرضیه - قانون - فرضیه - مسئله

۹۵- در متن زیر کدام مفهوم به کار نرفته است؟

«یک معلم می‌خواهد بداند آیا مقدار نور کلاس روی میزان تمرکز دانش‌آموزان تأثیر دارد یا نه. برای این کار، اول شدت نور را در کلاس، به حالت‌های

مختلف کم، متوسط و زیاد تنظیم می‌کند. سپس در هر حالت، از دانش‌آموزان آزمون تمرکز می‌گیرد و نمراتشان را ثبت می‌کند. بعد از چند روز، همان

آزمایش را با گروهی دیگر از دانش‌آموزان تکرار می‌کند تا مطمئن شود نتایج یکسانی به دست می‌آید. همچنین معلم باید دقیقاً مشخص کند، منظورش از

«میزان تمرکز» چیست و چگونه اندازه‌گیری می‌شود.»

۱) فرضیه

۲) متغیر

۳) تعریف عملیاتی

۴) تکرارپذیری

۹۶- «حامد کودکی ۴ ساله است. او اگرچه در بالا و پایین پریدن مهارت پیدا کرده، اما در بستن بند کفشش به‌خوبی عمل نمی‌کند. نیما کودکی ۸ ماهه

است و توانسته که توانایی‌های حرکتی خود را بروز دهد.» با توجه به این نمونه‌ها، به‌ترتیب حامد و نیما، در کدام حوزه‌ها توانایی یافته‌اند؟

۱) مهارت حرکتی درشت - بلند شدن از وضعیت نشسته

۲) مهارت حرکتی ظریف - ایستادن با کمک

۳) مهارت حرکتی ظریف - بلند شدن از وضعیت نشسته

۴) مهارت حرکتی درشت - ایستادن با کمک

۹۷- کدام یک از عبارت‌های زیر درست است؟

- الف) اجتماعی‌تر شدن انسان، مشروط به آگاهی او از این نکته است که انسان از بودن با دیگران لذت می‌برد.
- ب) لبخند اجتماعی قبل از ترس از غریبه و بازی گروهی قبل از بازی موازی، خود را نشان می‌دهند.
- ج) وقتی کسی، سهم خوراکی برادرش را می‌خورد، با قطعیت می‌توانیم در مورد اخلاقی بودن یا نبودن کار او قضاوت کنیم.
- د) نمی‌توانیم بگوییم که انجام عمل اخلاقی، همواره به دلیل درونی‌سازی اصول اخلاقی در فرد شکل می‌گیرد.

(۱) «الف» - «د» (۲) «ب» - «ج» (۳) «ج» - «الف» (۴) «د» - «ب»

۹۸- کدام گزینه در رابطه با رشد نوجوانان نادرست است؟

- (۱) تغییرات شناختی نوجوانان گاهی باعث پیامدهای ناسازگارانه می‌شود.
- (۲) مبنای استدلال در دوره کودکی واقعیت‌های ملموس است؛ بنابراین کودکان بهتر از نوجوانان با ضرورت‌های تکلیف مورد نظر سازگار می‌شوند.
- (۳) ناگهانی بودن از ویژگی‌های رشد در دوره نوجوانی است.
- (۴) رسش جنسی در مرحله بلوغ جنسی رخ می‌دهد.

۹۹- چند مورد از رابطه‌های زیر نادرست می‌باشد؟

نکته

الف) استفاده مکرر از رویاپردازی ← افت تحصیلی

ب) آگاهی از ضرر سیگار کشیدن و مصرف آن توسط پزشک ← تبدیل نشدن شناخت به باورها و عقاید

ج) شکل‌گیری خود واقعی ← خصوصیات فردی و ایده آل

د) قضاوت درباره مسائل اخلاقی و ارزشی ← رشد درک اخلاقی

(۱) ۱ مورد (۲) ۳ مورد (۳) ۲ مورد (۴) هیچ کدام

۱۰۰- کدام عبارت، نشانگر مفهوم «رسش» است؟

- (۱) رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی است.
- (۲) افزایش تجربیات روان‌شناختی افراد در زندگی است.
- (۳) پیش‌بینی تغییراتی که در طول زندگی صورت می‌گیرد.
- (۴) تغییراتی که معلول عوامل محیطی از دوره جنینی تا سالمندی است.

عربی، زبان قرآن (۲)

مواعظ قیمه / صناعة التلميع
فی الأدب الفارسی
درس ۱ تا پایان قواعد درس ۲
صفحه ۱ تا ۲۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

عَيْنُ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ أَوْ الْمَفْهُومِ: (۱۰۱ - ۱۰۶)

۱۰۱- «دَع شَاتِمَكَ مُهَانًا تُعَاقِبُ أَعْدَاءَكَ؛ يُرْضَى الْمُؤْمِنُ رَبَّهُ بِمَثَلِ الْحِلْمِ.»

نهایی

(۱) دشنام‌گوی خوارت را رها کن تا دشمنانت را کیفر دهی؛ مؤمن پروردگارش را با (چیزی) مانند بردباری خشنود کرد!

(۲) دشنام‌گوی خود را خوار رها کن تا دشمنانت را کیفر دهی؛ مؤمن پروردگارش را با (چیزی) مانند بردباری خشنود می‌کند!

(۳) دشنام‌گوی را خوار رها کن تا دشمنانت کیفر شوند؛ مؤمن پروردگار را با (چیزی) مانند بردباری خشنود می‌کند!

(۴) دشنام‌گوینده‌ات را خوار رها کن تا دشمنت را کیفر دهی؛ مؤمن پروردگارش را با (چیزی) مانند بردباری خشنود می‌کند!

۱۰۲- «كُنَّا نُجَادِلُ الْمُشْرِكِينَ بِأَلَّتِي هِيَ أَحْسَنُ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ يَصِلُونَ عَنْ سَبِيلِهِ.»

نهایی

(۱) با مشرکان به بهترین روش گفت‌وگو می‌کنیم و خداوند داناتر است به کسانی که از راهش گمراه می‌شوند.

(۲) با مشرکان به روشی که نیکوتر است گفت‌وگو می‌کردیم و خداوند آگاه است به آنانی که از راه او گم می‌شوند.

(۳) با مشرکان به روشی که نیکوتر است بحث می‌کردیم و خداوند داناتر است به کسانی که از راه او گمراه می‌شوند.

(۴) با مشرکان به روشی که نیکو است بحث می‌کنیم و خداوند دانا است به آنانی که راه او را گم می‌کنند.

۱۰۳- «يُؤَكِّدُ هَذَا الشَّاعِرُ فِي مُلَمَعَاتِهِ عَلَى أَنَّ الشُّبَابَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَصِلُوا إِلَى أَعْلَى الدَّرَجَاتِ عَلَيْهِمْ أَنْ يَسِيرُوا فِي

طريق العلم!»: این شاعر...

(۱) در ملمعات خود بر این تأکید دارد که جوانان باید در راه علم قدم بگذارند تا بتوانند به بالاترین درجات برسند!

(۲) در ابیات تأکید می‌کند که جوانانی که خواهان رسیدن به درجه‌های والا هستند، باید در راه دانش قدم بردارند!

(۳) در ملمعاتش تأکید دارد که جوانی که می‌خواهد به بالاترین درجه‌ها برسد، باید در راه دانش گام بردارد!

(۴) در ملمعاتش تأکید می‌کند که جوانانی که می‌خواهند به بالاترین درجات برسند، باید در راه علم قدم بردارند!

۱۰۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(۱) اللَّهُمَّ كَمَا حَسَّنْتَ خَلْقِي، فَحَسِّنْ خُلُقِي: خدایا همان‌گونه که آفرینش را نیکو کردی، خلق و خویم را نیز نیکو نموده‌ای!

(۲) أَحَبُّ عِبَادِنَا، أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِنَا: دوست‌داشتنی‌ترین بندگان ما، سودمندترین آن‌ها برای بندگان ما هستند!

(۳) مَنْ جَرَّبَ الْمُجَرَّبِينَ حَلَّتْ بِهِ الدَّامَةُ: هرکس انسان باتجربه را بیازماید، دچار پشیمانی می‌گردد!

(۴) أَحَبَّتِي هَجْرُونِي كَمَا تَشَاءُ عُدَاتِي: همان‌گونه که دشمن من می‌خواهد دوستانم از من دوری نمودند!

۱۰۵- «چرا عارفان در تاریکی‌ها به دنبال چشمه زندگی می‌گردند؟!»، عین الصّحیح:

- (۱) لِمَ يَبْحَثُ الْعُرَفَاءُ عَنْ عَيْنِ الْحَيَاةِ فِي الظُّلُمَاتِ؟! (۲) لِمَاذَا عُرَفَاؤُنَا يَبْحَثُونَ عَنْ مَاءِ الْحَيَاةِ فِي الظُّلُمَاتِ!؟
(۳) مَاذَا يَبْحَثُ الْعُرَفَاءُ عَنْ عَيْنِ الْحَيَاةِ فِي الظُّلْمَةِ!؟ (۴) لِمَاذَا يَبْحَثُونَ الْعَارِفُونَ عَنْ عَيْنِ الْحَيَاةِ فِي الظُّلْمَةِ!؟

۱۰۶- عین غیر المناسب للمفهوم:

نکته

- (۱) عَدُوٌّ عَاقِلٌ خَيْرٌ مِنْ صَدِيقٍ جَاهِلٍ! : گر زهر دهد تو را خردمند بنوش / ورنه نوش رسد ز دست ناهل بریز
(۲) مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ! : به خلق کوش جهان را گشاده گر خواهی / که کفش تنگ به رهرو کند بیابان تنگ
(۳) خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عَيْبَكُمْ! : عیب کسان منگر و احسان خویش / دیده فرو بر به گریبان خویش
(۴) ﴿لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾ : ز تو هر چه نتوانی ایزد نخواست / تو آن کن که فرموده از راه راست

۱۰۷- عین الصّحیح حسب الترجمة على الترتيب: «غَدَاة - ثُمَرٌ - حَلَّتْ - العادی»

- (۱) آغاز روز - مرور می‌کنی - فرود آمد - تجاوزگر
(۲) دشمنان - تلخ می‌کنی - حل کرد - عادی
(۳) آغاز شب - مرور می‌کنی - فرود آمد - عادی
(۴) صبحگاه - تلخ می‌کنی - حل کرد - دشمن

۱۰۸- عین اسم التفضیل لیس خبراً:

- (۱) أُخْتِي الصُّغْرَى قَالَتْ: مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ. (۲) أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ.
(۳) هَذِهِ الْقِصَّةُ الَّتِي سَمِعْتُهَا مِنْكَ أَنْفَعُ الْقِصَصِ. (۴) ﴿رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾

۱۰۹- عین اسم الفاعل یختلف بآیه عن غیره:

- (۱) فِي الْمَخَزَنِ تُجَعَلُ الْأَشْيَاءُ الْمُخْتَلِفَةُ. (۲) ﴿إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظَرِينَ﴾
(۳) هَذِهِ الْغُصُونُ مُنْكَسِرَةٌ فَلَا تَجْعَلْهَا فِي الْمَكَانِ الْمَزْدَحِمِ. (۴) أَحْتَرِمُ الْمُسْتَمْعِينَ عِنْدَ الْكَلَامِ.

۱۱۰- عین ما لیس فيه اسم الفاعل، اسم المفعول، اسم التفضیل، اسم المكان معاً:

- (۱) مُصَاحِبَةُ الْمُؤْمِنِينَ مِنْ خَيْرِ الْأُمُورِ فِي الْعَالَمِ.
(۲) مَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ أَوْ مُنْذِرِينَ حَتَّى يُعْلَمُوا الْأَفْضَلُ مَوَاضِعَ الْخَيْرِ.
(۳) لَا عِبُوْا أِيْرَانَ يَحْتَقِلُونَ بَعْدَ النِّجَاحِ فِي الْمُبَارَاةِ وَ هُمْ أَفْضَلُ وَ مَشَاهِيرُ الْأَخْلَاقِ فِي الْمَلْعَبِ.
(۴) أَكْثَرُ الْمَلَاعِبِ الْمُنَقَدِّمَةِ مُجَهَّزَةٌ بِالصَّابِيحِ الْكَثِيرَةِ.

فلسفه (۱)

چیستی فلسفه / ریشه و
شاخه‌های فلسفه / فلسفه و
زندگی / آغاز تاریخی فلسفه
صفحه ۱ تا ۳۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

۱۱۱- در مراحل اندیشه‌ورزی و تفکر در انسان، رسیدن به پاسخ،.....

نهایی

(۱) نتیجه تفکر در اندوخته‌هاست.

(۲) به کمک روبه‌روشدن با مسائل روزمره محقق می‌شود.

(۳) باعث طرح سوال می‌شود.

(۴) آخرین مرحله از اندیشه‌ورزی است.

۱۱۲- با توجه به تعبیر ملاصدرا از مراحل تفکر، هریک از عبارت‌های زیر به‌ترتیب، مربوط به کدام یک از این مراحل است؟

«انتخاب بین اینکه شغل آزاد داشته باشیم یا برای کسی کار کنیم. - تفکر در اینکه چه پوششی برای مراسم عروسی مناسب است. - تفکر در چیستی

آزادی و بردگی - تفکر در مفهوم فخر و شایستگی»

(۱) فطرت اول - فطرت ثانی - فطرت اول - فطرت ثانی

(۲) فطرت اول - فطرت اول - فطرت ثانی - فطرت ثانی

(۳) فطرت ثانی - فطرت ثانی - فطرت اول - فطرت اول

(۴) فطرت ثانی - فطرت اول - فطرت اول - فطرت اول

۱۱۳- اگر اول توانایی انسان در امری بررسی شود و بعد راه شناخت آن، مورد واکاوی قرار گرفته شود، با کدام موضوع تناسب دارد؟

(۱) ضرورت وجود

(۲) معرفت به وجود، فرع بر امکان شناخت آن است.

(۳) قانون علیت

(۴) امکان شناخت، فرع بر معرفت وجود است.

۱۱۴- به‌ترتیب، فلسفه مضاف چیست و اساس و شالوده نظریات در علوم مختلف، کدام مورد است؟

نهایی

(۱) ریشه فلسفه می‌باشد که قوانین بنیادی را به علوم منتقل می‌کند. - فلسفه

(۲) بخشی از مباحث فلسفی که مبانی هر علم را بررسی می‌کند. - فلسفه

(۳) شاخه فلسفه می‌باشد که شامل وجودشناسی و معرفت‌شناسی است. - فلسفه مضاف

(۴) آن بخش از مباحث فلسفی که مسائل بنیادی هر علم را بررسی می‌کنند. - فلسفه‌های مضاف

۱۱۵- با توجه به تمثیل غار افلاطون، کسانی که درون غار باقی مانده‌اند، به چه دلیل حاضر به پذیرش حقیقت نیستند؟

(۱) هنوز هیچ بهره‌ای از درجات حقیقت نبرده‌اند.

(۲) تعصب بر باور قبلی و نداشتن تواضع اجازه باور به حقیقت را نمی‌دهد.

(۳) پذیرش سایه‌ها به‌عنوان حقیقت راحت‌تر است.

(۴) حقیقت، امری تدریجی است نه ناگهانی.

۱۱۶- سیر مطرح‌شده در کدام گزینه درست است؟

- ۱) معنای زندگی ← انتخاب اهداف ← فلسفه شخصی هرکس
- ۲) انتخاب اهداف ← معنای زندگی ← فلسفه شخصی هرکس
- ۳) فلسفه شخصی هرکس ← انتخاب اهداف ← معنای زندگی
- ۴) فلسفه شخصی هرکس ← باورهای فرد ← معنای زندگی

۱۱۷- کدام گزینه در ارتباط با فلاسفه نخستین یونان صحیح است؟

- ۱) پارمنیدس معتقد بود، همه چیز در سیلان و حرکت است و هیچ‌چیز ثابتی در این جهان وجود ندارد.
- ۲) بنا به نقل سقراط، افلاطون در جوانی با پارمنیدس ملاقات کرده است.
- ۳) هراکلیتوس، عقیده داشت اموری که با هم ضد هستند، نمی‌توانند با یکدیگر جمع شوند.
- ۴) از نظر پارمنیدس در جهان واقع، نیستی راه ندارد و نمی‌توان گفت: «نیستی، هست»، زیرا این جمله تناقض‌آمیز است.

۱۱۸- هراکلیتوس به کدام عبارت اعتقاد داشته است؟

- ۱) آب که عنصر اصلی جهان است، در همه حالات دیده می‌شود.
- ۲) هستی، اصل و حقیقتی ثابت دارد.
- ۳) میان امور متضاد، وحدتی حقیقی وجود دارد.
- ۴) اصول ریاضی درباره همه اشیا صادق است.

۱۱۹- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) سوفیست‌ها به‌جای آموزش علوم به فن سخنوری روی آوردند و به‌جای رسیدن به حقیقت، پیروزی بر رقیب را هدف قرار دادند.
- ۲) برای دانش فلسفه نمی‌توان از نظر زمانی آغازی تعیین کرد و نمی‌توان گفت فلسفه ابتدا در کدام سرزمین پدید آمده است. البته این سخن درباره همه دانش‌ها صدق می‌کند.
- ۳) پارمنیدس از اندیشمندان بزرگ دوره یونان باستان است که بنا به نقل افلاطون، سقراط در جوانی با وی ملاقات کرده است.
- ۴) فارابی اندیشمند بزرگ اسلامی معتقد است که در دوره کیانیان انسان‌های وارسته‌ای بوده‌اند که هم به حکمت و فلسفه می‌اندیشیدند و هم دارای سلوک معنوی بوده‌اند.

۱۲۰- عبارت مطرح‌شده در کدام گزینه را می‌توان از عقاید تالس دریافت کرد؟

- ۱) کثرت در باطن جهان راه ندارد و وحدت، حکم‌فرما می‌باشد.
- ۲) وحدت در باطن جهان راه ندارد و کثرت، حکم‌فرما می‌باشد.
- ۳) نمی‌توان گفت که جماداتی مثل سنگ، شکل دیگری از آب هستند.
- ۴) در باطن جهان، کثرت و در ظاهر جهان، وحدت راه دارد.

علوم و معارف اسلامی

آزمون ۱۰ مهر ماه ۱۴۰۵

ایران توننده
بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف حامی)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

عربی، زبان قرآن (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

من الاشعار المنسوبة إلى
الامام علی (ع) / من كلام
أميرالمؤمنين في فضل القرآن/
الشجاعة في الحق/ الكذب
درس‌های ۱ تا ۴
صفحه‌های ۱ تا ۵۴

عَيْنُ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ أَوْ الْمَفْهُومِ: (۱۲۱ - ۱۲۲)

۱۲۱- «دَع شَاتِمَكَ مُهَانًا تُعَاقِبُ أَعْدَاءَكَ؛ يُرْضَى الْمُؤْمِنُ رَبَّهُ بِمِثْلِ الْحِلْمِ.»

نهانی

(۱) دشنام‌گوی خوارت را رها کن تا دشمنانت را کیفر دهی؛ مؤمن پروردگارش را با (چیزی) مانند بردباری خشنود کرد!

(۲) دشنام‌گوی خود را خوار رها کن تا دشمنانت را کیفر دهی؛ مؤمن پروردگارش را با (چیزی) مانند بردباری خشنود می‌کند!

(۳) دشنام‌گوی را خوار رها کن تا دشمنانت کیفر شوند؛ مؤمن پروردگار را با (چیزی) مانند بردباری خشنود می‌کند!

(۴) دشنام‌گوینده‌ات را خوار رها کن تا دشمنت را کیفر دهی؛ مؤمن پروردگارش را با (چیزی) مانند بردباری خشنود می‌کند!

۱۲۲- «كُنَّا نُجَادِلُ الْمُشْرِكِينَ بِأَلَّتِي هِيَ أَحْسَنُ وَ اللَّهُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ يَصِلُونَ عَنْ سَبِيلِهِ.»

نهانی

(۱) با مشرکان به بهترین روش گفت‌وگو می‌کنیم و خداوند داناتر است به کسانی که از راهش گمراه می‌شوند.

(۲) با مشرکان به روشی که نیکوتر است گفت‌وگو می‌کردیم و خداوند آگاه است به آنانی که از راه او گم می‌شوند.

(۳) با مشرکان به روشی که نیکوتر است بحث می‌کردیم و خداوند داناتر است به کسانی که از راه او گمراه می‌شوند.

(۴) با مشرکان به روشی که نیکو است بحث می‌کنیم و خداوند دانا است به آنانی که راه او را گم می‌کنند.

۱۲۳- «يُؤَكِّدُ هَذَا الشَّاعِرُ فِي مِلَمَعَاتِهِ عَلَى أَنَّ الشَّبَابَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَصِلُوا إِلَى أَعْلَى الدَّرَجَاتِ عَلَيْهِمْ أَنْ يَسِيرُوا فِي

طريق العلم!»: این شاعر...

(۱) در ملمعات خود بر این تأکید دارد که جوانان باید در راه علم قدم بگذارند تا بتوانند به بالاترین درجات برسند!

(۲) در ابیات تأکید می‌کند که جوانانی که خواهان رسیدن به درجه‌های والا هستند، باید در راه دانش قدم بردارند!

(۳) در ملمعاتش تأکید دارد که جوانی که می‌خواهد به بالاترین درجه‌ها برسد، باید در راه دانش گام بردارد!

(۴) در ملمعاتش تأکید می‌کند که جوانانی که می‌خواهند به بالاترین درجات برسند، باید در راه علم قدم بردارند!

۱۲۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(۱) اللَّهُمَّ كَمَا حَسَنْتَ خَلْقِي، فَحَسِّنْ خُلُقِي: خدایا همان‌گونه که آفرینش را نیکو کردی، خلق و خویم را نیز نیکو نموده‌ای!

(۲) أَحِبُّ عِبَادِنَا، أَنْفَعَهُمْ لِعِبَادِنَا: دوست‌داشتنی‌ترین بندگان ما، سودمندترین آن‌ها برای بندگان ما هستند!

(۳) مَنْ جَرَّبَ الْمُجَرَّبِينَ حَلَّتْ بِهِ الدَّامَةُ: هرکس انسان باتجربه را بیازماید، دچار پشیمانی می‌گردد!

(۴) أَحَبَّتِي هَجْرُونِي كَمَا تَشَاءُ عُدَاتِي: همان‌گونه که دشمن من می‌خواهد دوستانم از من دوری نمودند!

۱۲۵- «چرا عارفان در تاریکی‌ها به دنبال چشمه زندگی می‌گردند؟!»: عین الصّحیح:

- (۱) لِمَ يَبْحَثُ الْعُرَفَاءُ عَنْ عَيْنِ الْحَيَاةِ فِي الظُّلُمَاتِ؟! (۲) لِمَاذَا عَرَفَاؤُنَا يَبْحَثُونَ عَنْ مَاءِ الْحَيَاةِ فِي الظُّلُمَاتِ?!
(۳) مَاذَا يَبْحَثُ الْعُرَفَاءُ عَنْ عَيْنِ الْحَيَاةِ فِي الظُّلْمَةِ?! (۴) لِمَاذَا يَبْحَثُونَ الْعَارِفُونَ عَنْ عَيْنِ الْحَيَاةِ فِي الظُّلْمَةِ?!

۱۲۶- عین غیر المناسب للمفهوم:

- (۱) عَدُوٌّ عَاقِلٌ خَيْرٌ مِنْ صَدِيقٍ جَاهِلٍ!: گر زهر دهد تو را خردمند بنوش / ورنه نوش رسد ز دست نااهل بریز
(۲) مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ!: به خُلق کُش جهان را گشاده گر خواهی / که کفش تنگ به رهرو کند بیابان تنگ
(۳) خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عِيُونَكُمْ!: عیب کسان منگر و احسان خویش / دیده فرو بر به گریبان خویش
(۴) ﴿لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا﴾: ز تو هر چه نتوانی ایزد نخواست / تو آن کن که فرموده از راه راست

۱۲۷- عین الصّحیح حسب الترجمة على الترتيب: «غَدَاة - ثُمَرٌ - حَلَّت - العادی»

- (۱) آغاز روز - مرور می‌کنی - فرود آمد - تجاوزگر
(۲) دشمنان - تلخ می‌کنی - حل کرد - عادی
(۳) آغاز شب - مرور می‌کنی - فرود آمد - عادی
(۴) صبحگاه - تلخ می‌کنی - حل کرد - دشمن

۱۲۸- عین اسم التفضیل لیس خبراً:

- (۱) أُخْتِي الصُّغْرَى قَالَتْ: مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ. (۲) أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ.
(۳) هَذِهِ الْقِصَّةُ الَّتِي سَمِعْتُهَا مِنْكَ أَنْفَعُ الْقِصَصِ. (۴) ﴿رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ﴾

۱۲۹- عین اسم الفاعل یختلف بابه عن غیره:

- (۱) فِي الْمَخَزَنِ تُجْعَلُ الْأَشْيَاءُ الْمُخْتَلِفَةُ. (۲) ﴿إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظَرِينَ﴾
(۳) هَذِهِ الْغُصُونُ مُنْكَسِرَةٌ فَلَا تَجْعَلْهَا فِي الْمَكَانِ الْمَزْدَحِمِ. (۴) أَحْتَرِمُ الْمُسْتَمْعِينَ عِنْدَ الْكَلَامِ.

۱۳۰- عین عبارة جاء فيها جمع غیر سالم:

- (۱) أُولَئِكَ الْمَعْلَمُونَ يَذْهَبُونَ عِنْدَ تَلَامِيذِهِمْ! (۲) هَؤُلَاءِ الْمَعْلَمَاتُ فِي الْمَسَابَقَاتِ الْعِلْمِيَّةِ فَائِزَاتُ!
(۳) هَذَانِ اللَّاعِبَانِ فِي الْمُبَارَاةِ نَاجِحَانِ! (۴) الْمُؤْمِنُونَ فِي كُلِّ الْعَالَمِ صَالِحُونَ!